

Mkh 06.05.2024 § 86

Asian esittely

Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitukset ovat päättäneet vuonna 2017 valmistuneen ja maakuntahallituksissa hyväksytyyn Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian päivittämisestä alkuvuonna 2023.

Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian päivityksen toteuttajaksi, sidosryhmien kanssa käytävän laaja-alaisen vuoropuhelun koordinoijaksi sekä strategiatason liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arvioinnin toteuttajaksi on valittu ulkopuolinen asiantuntija, Sitowise Oy, Kainuun maakuntahallituksen hankintapäätöksellä 22.5.2023. Työn tilaajatahoina ovat Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Lapin liitto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto sekä valtion liikennehallinnosta Lapin ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ja Väylävirasto.

Liikenne- ja logistiikkastrategian uudistamistyö käynnistyi keväällä 2023 toimintaympäristöanalyysin laatimisella liittojen ja valtion liikennehallinnon yhteisenä virkатыönä. Työ on jatkunut sen jälkeen asiantuntijakonsultin avustuksella vision ja tavoitteiden sekä toimintalinjojen, toimenpiteiden ja vaikutusten arvioinnin laatimisella. Liikennestrategian uudistamisen ohjausryhmä päätti kokouksessaan 2.11.2023 nimetä uudistettavan liikenne- ja logistiikkastrategian Pohjoisen liikennestrategiaksi. Ohjausryhmä päätti kokouksessaan 2.11.2023 lähettää strategian uudistamisen vision ja tavoitteet tiedoksi ja kommentoitavaksi maakuntahallituksille. Strategian luonnos esiteltiin verkkotilaisuudessa 17.1.2024 ja luonnoksesta pyydettiin kommentit sidosryhmiltä 17.1.–12.2.2024. Strategian valmisteluaikaa jatkettiin helmikuussa 2024 raporttiluonnoksesta saadun palautteen, valmistelussa mukana olevien eri osapuolten sitouttamisen ja sisällön viimeistelyn vaatiman ajan vuoksi.

Strategian valmistelun aikana on pidetty kolme työpajaa sidosryhmille, viisi ohjausryhmän kokousta ja yhdeksän valmistelutyöryhmän kokousta. Lisäksi on pidetty yksi erillinen maakuntajohtajien kokous. Ohjausryhmä hyväksyi strategian kokouksessaan 26.3.2023.

Pohjoisen liikennestrategiassa esitetään maakunnille selkeästi yhteiset ja keskeisimmät liikennejärjestelmän kehittämistarpeet. Strategiassa painotetaan asioita, jotka ovat merkitykseltään yhteisiä Pohjoiselle, edellyttävät toteutuakseen ylimaakunnallista yhteistyötä sekä ovat Pohjoiselle ominaisia ja muusta Suomesta poikkeavia. Strategiaan on valittu toimenpiteitä, jotka toteuttavat visiota ja tavoitteita, vastaavat tunnistettuihin tulevaisuuden haasteisiin ja toimintaympäristön muutoksiin ja joiden suunnittelun edistäminen tai toteuttaminen on realistista vuoteen 2036 mennessä. Strategiassa on kiireellisyyden perusteella priorisoitu ylimaakunnallisesti keskeisimmät yhteysvälit ja niiden kehittämis- ja parantamishankkeet tietoperustaisesti. Strategian toimenpideohjelman osalta on arvioitu sekä vaikuttavuutta että vaikutuksia. Lisäksi on arvioitu toimenpideohjelman toimivuutta ja vastaavuutta erilaisissa mahdollisissa tulevaisuuskuvissa.

Pohjoisen liikennestrategian toteuttamista seuraa Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä, jossa mukana ovat alueen maakunnan liittojen lisäksi edellä mainitut valtion liikennehallinnon edustajat. Työryhmä tekee seurannan yhteydessä yhteistyötä naapurimaiden liikenneviranomaisien ja alueiden kanssa. Työryhmä päättää seurannan mittaristosta ja seurannan toimintamallista. Työryhmä laatii tarvittaessa ehdotuksia strategian tarkistamisesta tai uudistamisesta Pohjoisen maakuntien maakuntahallituksille.

Pohjoisen liikennestrategia toimii tietopohjana alueen yhteisestä liikennejärjestelmän kehittämisen tahtotilasta muun muassa valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun. Sen tavoitteet ja toimenpiteet tarkentuvat alueellisessa, seudullisessa ja paikallisessa suunnittelussa. Strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden tavoitevuosi on 2036.

Pohjoisen liikennestrategia on erillisliitteenä ja se esitellään kokouksessa.

Lisätietoja asiasta antaa suunnittelujohtaja Markus Erkkilä.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä, p. 040 685 4045 ja maakuntainsinööri Lauri Romppainen, p. 040 685 4021)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus hyväksyy Pohjoisen liikennestrategian. Liikennestrategian hyväksymispäätös lähetetään tiedoksi liikennestrategian valmistelussa mukana olleille maakunnille.

Päätös

Maakuntahallitus päätti palauttaa Pohjoisen liikennestrategian 2036 luonnoksen uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös lähetetään tiedoksi liikennestrategian valmistelussa mukana oleville maakunnille.

Mkh 19.08.2024 § 132

226/05.02.00/2024

Asian esittely

Keski-Pohjanmaan, Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakuntahallitukset ovat päättäneet vuonna 2017 valmistuneen ja maakuntahallituksissa hyväksytyyn Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian päivittämisestä alkuvuonna 2023.

Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian päivityksen toteuttajaksi, sidosryhmien kanssa käytävän laaja-alaisen vuoropuhelun koordinoijaksi sekä strategiatason liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arvioinnin toteuttajaksi on valittu ulkopuolinen asiantuntija, Sitowise Oy, Kainuun maakuntahallituksen hankintapäätöksellä 22.5.2023. Työn tilaajatahoina ovat Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Lapin liitto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto sekä valtion liikennehallinnosta Lapin ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ja Väylävirasto.

Liikenne- ja logistiikkastrategian uudistamistyö käynnistyi keväällä 2023 toimintaympäristöanalyysin laatimisella liittojen ja valtion liikennehallinnon yhteisenä virkатыönä. Työ on jatkunut sen jälkeen asiantuntijakonsultin avustuksella vision ja tavoitteiden sekä toimintalinjojen, toimenpiteiden ja vaikutusten arvioinnin laatimisella. Liikennestrategian uudistamisen ohjausryhmä päätti kokouksessaan 2.11.2023 nimetä uudistettavan liikenne- ja logistiikkastrategian Pohjoisen liikennestrategiaksi. Ohjausryhmä päätti kokouksessaan 2.11.2023 lähettää strategian uudistamisen vision ja tavoitteet tiedoksi ja kommentoitavaksi maakuntahallituksille. Strategian luonnos esiteltiin verkkotilaisuudessa 17.1.2024 ja luonnoksesta pyydettiin kommentit sidosryhmiltä 17.1.–12.2.2024. Strategian valmisteluaikaa jatkettiin helmikuussa 2024 raporttiluonnoksesta saadun palautteen, valmistelussa mukana olevien eri osapuolten sitouttamisen ja sisällön viimeistelyn vaatiman ajan vuoksi.

Strategian valmistelun aikana on pidetty kolme työpajaa sidosryhmille, viisi ohjausryhmän kokousta ja yhdeksän valmistelutyöryhmän kokousta. Lisäksi on pidetty yksi erillinen maakuntajohtajien kokous. Ohjausryhmä hyväksyi strategian kokouksessaan 26.3.2023.

Pohjoisen liikennestrategiassa esitetään maakunnille selkeästi yhteiset ja keskeisimmät liikennejärjestelmän kehittämistarpeet. Strategiassa painotetaan asioita, jotka ovat merkitykseltään yhteisiä Pohjoiselle, edellyttävät toteutuakseen ylimaakunnallista yhteistyötä sekä ovat Pohjoiselle ominaisia ja muusta Suomesta poikkeavia. Strategiaan on valittu toimenpiteitä, jotka toteuttavat visiota ja tavoitteita, vastaavat tunnistettuihin tulevaisuuden haasteisiin ja toimintaympäristön muutoksiin ja joiden suunnittelun edistäminen tai toteuttaminen on realistista vuoteen 2036 mennessä. Strategiassa on kiireellisyyden perusteella priorisoitu ylimaakunnallisesti keskeisimmät yhteysvälit ja niiden kehittämis- ja parantamishankkeet tietoperustaisesti. Strategian toimenpideohjelman osalta on arvioitu sekä vaikuttavuutta että vaikutuksia. Lisäksi on arvioitu toimenpideohjelman toimivuutta ja vastaavuutta erilaisissa mahdollisissa tulevaisuuskuviissa.

Pohjoisen liikennestrategian toteuttamista seuraa Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä, jossa mukana ovat alueen maakunnan liittojen lisäksi edellä mainitut valtion liikennehallinnon edustajat. Työryhmä tekee seurannan yhteydessä yhteistyötä naapurimaiden liikenneviranomaisten ja alueiden kanssa. Työryhmä päättää seurannan mittaristosta ja seurannan toimintamallista. Työryhmä laatii tarvittaessa ehdotuksia strategian tarkistamisesta tai uudistamisesta Pohjoisen maakuntien maakuntahallituksille.

Pohjoisen liikennestrategia toimii tietopohjana alueen yhteisestä liikennejärjestelmän kehittämisen tahtotilasta muun muassa valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun. Sen tavoitteet ja toimenpiteet tarkentuvat alueellisessa, seudullisessa ja paikallisessa suunnittelussa. Strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden tavoitevuosi on 2036.

Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakuntahallitusten käsittelyssä Pohjois-Pohjanmaan liitto ei ollut valmis hyväksymään laadittua esitystä Pohjoisen liikennestrategiaksi.

Tämän jälkeen Pohjoisen liikennestrategian 2036 suunnittelua on jatkettu ja strategiaa tarkennettu Keski-Pohjanmaan, Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakuntahallitusten puheenjohtajien ja maakuntajohtajien kesken 19.6.2024 kokouksessa sovitulla tavalla ja Keski-Pohjanmaan liiton johdolla. Työn loppuun saattamiseen ovat osallistuneet kaikki Pohjois-Suomen maakunnat hyvässä yhteistyössä.

Tarkennettua strategialuonnosta on käsitelty maakuntajohtajien tapaamisessa 8.8.2024, jonka pohjalta strategiaan on tehty lopulliset muutokset.

Pohjoisen liikennestrategia 2036 toimitetaan ennen kokousta ja esitellään kokouksessa.

(Valmistelija: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä, p. 040 685 4045)

Maakuntajohtajan esitys

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Maakuntajohtaja teki kokouksessa seuraavan päätösesityksen:

"Maakuntahallitus päättää hyväksyä Pohjoisen liikennestrategia 2036 -suunnitelman.
Hyväksymispäätös toimitetaan tiedoksi Lapin, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan liitoille."

Päätösesitys hyväksyttiin.